

Statenmededeling

Onderwerp

Reactie op het advies van BrabantAdvies betreffende het adviesrapport 'Brabant: testomgeving van de wereld van morgen'

Datum

28 november 2017

Documentnummer

GS: 4279506

PS: 4286123

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennisnemen van

Het advies van BrabantAdvies betreffende het adviesrapport 'Brabant: testomgeving van de wereld van morgen'.

Aanleiding

Op woensdag 27 september heeft BrabantAdvies het adviesrapport 'Brabant: testomgeving van de wereld van morgen' gepresenteerd. Het advies gaat in op de centrale plek die innovatie heeft gekregen in het bestuursakkoord 'Beweging in Brabant'. BrabantAdvies stelt zich de vraag of Brabant wel snel genoeg beweegt om de (internationale) ontwikkelingen bij te houden of misschien zelfs voor te blijven. Hoe kan worden ingespeeld op het veranderende speelveld rond innovatie en wat betekent dat voor de rol van overheden, bedrijven, kennisinstellingen én van burgers? In het advies presenteren zij nieuwe stappen waarmee Brabant invulling zou kunnen geven aan haar ambitie om in de toekomst één groot levend laboratorium van vernieuwing te zijn, de testomgeving voor de wereld van morgen. Het advies is gepresenteerd in de vorm van een [longread](#).

Bevoegdheid

BrabantAdvies adviseert PS en GS gevraagd en ongevraagd. BrabantAdvies heeft dit gevraagde advies al aan u aangeboden.

Kernboodschap

Brabant is de meest innovatieve provincie van Nederland. En ook Europees hoort de provincie tot de top. De belangrijkste verandering die nodig is volgens BrabantAdvies is dat burgers een hoofdrol krijgen in vernieuwingsprocessen. BrabantAdvies pleit voor het open gooien van de innovatie dwars door sectoren heen. De burger heeft in de ogen van BrabantAdvies een belangrijke rol bij innovatie. BrabantAdvies doet hiervoor een aantal aanbevelingen.

1. Ontwikkel samen met de sleutelpartijen (bedrijven, kennisinstellingen, steden) een structuur en klimaat waarin voor Brabant de juiste voorwaarden zijn gecreëerd voor continue innovatie. Daarmee staat 'de toekomst' voortdurend centraal in beleid en beleidsuitvoering en wordt erin voorzien dat tijdig wordt meebewogen met de snelle veranderingen in de wereld.
2. Initieer en faciliteer platformen rond specifieke maatschappelijke thema's. De platformen krijgen de opdracht een ontwikkelagenda op te stellen gericht op het tijdig concretiseren van innovatiekansen voor Brabant. De platformen dienen tevens als wegbereiders voor de uitrol van living labs in Brabant op het desbetreffende innovatiegebied.
3. Zet zwaarder in op integraliteit door middel van het instellen van een Innovation Clearing House (ICH). Dit ICH is te zien als een living lab van hogere orde (moederplatform), onder meer bedoeld als denktank en informatiehub.
4. In de nieuwe innovatiesystemen zal steeds meer frictie ontstaan tussen de vraag vanuit de markt of samenleving en de gangbare overheids-instrumenten voor het stimuleren van innovatie. Aanbevolen wordt te onderzoeken wat dit concreet betekent voor de provinciale fondsen en instrumenten.

Wij erkennen het groeiende belang van de burger –als uiteindelijke gebruiker van producten- bij innovatie, met name rond maatschappelijke uitdagingen. Onze ervaring is dat verschillende situaties platformen, living labs en campussen nu al de verbinding maken met burgers. Voorbeelden zijn de e-Health ontwikkelingen bij Brainport Healthy Living in de regio Eindhoven, patiëntenorganisaties in het RegMedXB-initiatief, en toekomstige bewoners van Brainport Smart District Brandevoort in Helmond. Waar wij een rol hebben en zien dat burgerbetrokkenheid geen invulling krijgt, zullen wij dit natuurlijk stimuleren. Maar niet in alle gevallen zijn burgers de eindgebruikers van de innovaties. Denk bijv. aan de verduurzaming van de energiehuishouding van het bedrijfsleven.

Uitdagingen op maatschappelijke thema's kunnen niet –of alleen tegen veel hogere kosten- zonder innovaties worden opgelost. Als provincie stimuleren we dergelijke innovaties dan ook al geruime tijd. Op nationale schaal zal dit een nieuwe vorm krijgen via de door het nieuwe kabinet voorgestane kanteling van het topsectorenbeleid naar innovatiebeleid gericht op maatschappelijke uitdagingen. En dit in afstemming met de regio's. De landelijk georganiseerde aanpak is min of meer topdown, en primair kennisgedreven. In de regio komen bottom-up allerlei ideeën en vernieuwingen tot stand via starters en innoverende

Datum

28 november 2017

Documentnummer

GS: 4279506

PS: 4286123

MKB'ers, veelal gevoed door nieuw ontwikkelde kennis. Via proeftuinen, testomgevingen en grote doorbraakprojecten kan kennisontwikkeling en de creativiteit van MKB en starters bij elkaar worden gebracht. Op die manier creëren wij een klimaat waar innovatie in bloeit.

Datum

28 november 2017

Documentnummer

GS: 4279506

PS: 4286123

De eerste twee adviezen zijn derhalve herkenbaar en zien wij als een bevestiging van het ingezette beleid respectievelijk een stimulans om daar in die nieuwe omstandigheden versterkt op in te zetten. De door BrabantAdvies benoemde Next Steps in het innovatiebeleid geven goed weer dat bij het stimuleren van innovatie binnen maatschappelijke uitdagingen veelal alle vier de pijlers van de quadruple helix moeten zijn betrokken om succesvol te zijn. Platformen zijn onafhankelijke samenwerkingsverbanden die wij geen opdracht kunnen geven voor het maken van een ontwikkelagenda. Wij kunnen hooguit als wij partij zijn in zo'n platform de suggestie doen.

BrabantAdvies adviseert om zwaarder in te zetten op integraliteit door middel van het instellen van een Innovation Clearing House (ICH). In de longread is te lezen dat het bij een ICH draait om het inrichten van een voorziening, een organisatie met generalisten en interne en externe deskundigen, die afstemming en samenwerking tussen partijen op basis van de laatste ontwikkelingen mogelijk maakt. Het Innovation Clearing House is er om vergezichten op verschillende maatschappelijke thema's samen te brengen, te trechteren en te laten beoordelen door experts. Als output volgen adviezen, dilemma's en aanbevelingen voor het provinciebestuur.

De inhoudelijke doelstelling van het ICH onderschrijven wij. Het is belangrijk om praktische ervaringen (bottom-up; living labs) en beleidsvisies en beleidsuitgangspunten (top-down), wetenschappelijke kennis en inzichten, inzichten van organisaties, academisch visies op de toekomst, resultaten van Big Data en datamining en ervaringen van internationale projecten bij elkaar te brengen. Deze bundeling van visie, kennis en expertise vindt nu ook al plaats in de samenwerkingsverbanden en de aanpak waarmee we aan de opgaven werken (zie de voorbeelden op p.2) en zal een verdere impuls krijgen via het nieuwe regeerakkoord. Dit aangevuld met de analyses en verkenningen van Brabankennis, interne expertise binnen innovatiebeleid en de andere betrokken beleidsvelden. Integraliteit is het kernbegrip in onze –steeds meer- opgavegestuurde organisatie.

Een organisatorische vertaling is volgens het college, in ieder geval in dit stadium, niet noodzakelijk. Het is volgens het college niet goed mogelijk, respectievelijk levert te weinig meerwaarde, om met een klein compact team zoals BrabantAdvies voorstelt, alle ontwikkelingen van zeer diverse partijen op een groot spectrum van maatschappelijke opgaven met elkaar te verbinden. Of daarvoor moet weer een beroep worden gedaan op externe deskundigen die ook al een rol spelen in lopende initiatieven. Veel initiatieven worden werkende weg, en in samenspraak met Brabantse en niet-Brabantse partijen ontwikkeld.

Verbindingen zijn niet alleen relevant binnen Brabant maar ook binnen Nederland, Europa en de wereld. Het invoegen van een Clearing House voor de Brabantse besluitvorming is daarin geen zinvolle stap.

Datum

28 november 2017

Documentnummer

GS: 4279506

PS: 4286123

BrabantAdvies beveelt aan om onderzoek te doen naar de consequenties van de frictie die zou kunnen ontstaan tussen de vraag vanuit de markt of de samenleving en de gangbare overheids-instrumenten voor het stimuleren van innovatie. Deze vraag zullen wij meenemen in de evaluatie van het economisch programma, en ook in de komende maanden al betrekken bij nadere uitwerking van het nieuwe innovatiebeleid van het Rijk, en bij de beoordeling of de bestaande instrumenten voor het MKB moeten worden aangepast en/of aangevuld. Zo wordt in het regeerakkoord voorgesteld om de zgn. SBIR-regeling meer in te zetten, een soort prijsvraagmodel om tot innovaties te komen. Een aanpak die mogelijk meer geschikt is om meer gericht innovaties binnen maatschappelijke uitdagingen tot stand te brengen.

Consequenties

Het advies geeft een mooie aanzet om met partijen verder in gesprek te gaan over Brabant als testomgeving in de toekomst en draagt bij aan de reeds ingezette lijn om samen met sleutelpartijen een klimaat te ontwikkelen voor continue innovatie.

Europese en internationale zaken

-

Communicatie

-

Vervolg

Over de evaluatie van het economisch programma wordt u in 2018 geïnformeerd.

Bijlagen

-

Gedeputeerde Staten van Noord Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

Datum

28 november 2017

Documentnummer

GS: 4279506

PS: 4286123

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

ir. A.M. Burger

Opdrachtgever: M. Wijstekers

Opdrachtnemer: P. Feimann